

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

>Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Nederlandse Zorgautoriteit

T.a.v. 5.1.2e

Postbus 3017

3502 GA UTRECHT

Kopie aan: ZN: de heer 5.1.2e

ZIN: de heer 5.1.2e

Datum **18 NOV. 2020**
Betreft Financiële maatregelen Wlz a.g.v. corona in 2021

Geachte 5.1.2e

Het coronavirus is inmiddels al ruim een half jaar onder ons. Om ervoor te zorgen dat zorgaanbieders zich zo goed mogelijk konden richten op het bestrijden van het virus en het leveren van veilige en verantwoorde zorg zijn er, onder andere in de Wet langdurige zorg (Wlz), maatregelen getroffen om financiële onzekerheid te beperken. Deze maatregelen hebben als doel de continuïteit van zorg op de korte termijn te garanderen en de continuïteit van (het) zorg(landschap) op langere termijn te borgen. U heeft deze maatregelen voor wat betreft de Wlz, na consultatie met zorgaanbieders, uitgewerkt in uw beleidsregels mede aan de hand van mijn brieven van 16 april 2020 (kenmerk: 1672600-204097-Z); 18 mei 2020 (kenmerk: FEZ-205313); 26 juni 2020 (kenmerk: 1710203-207338-LZ) en 22 juli 2020 (kenmerk: 1724606-208307-Z). Deze maatregelen betreffen een uitwerking van de bestuurlijke afspraken die het ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en Zorginstituut Nederland (ZINL) hebben gemaakt. Deze maatregelen lopen eind dit jaar af. De ontwikkeling van het aantal besmettingen maakt duidelijk dat ook in 2021 dergelijke maatregelen nodig zullen zijn in verband met de COVID-19-pandemie, zodat zorgaanbieders zich maximaal kunnen blijven richten op het leveren van de noodzakelijke en veilige zorg. Middels deze brief wil ik u verzoeken in 2021 een passend vervolg te geven aan deze maatregelen en daarbij gebruik te maken van de ervaringen die tot nu toe zijn opgedaan met deze maatregelen.

Concreet wil ik u het volgende verzoeken:

1. De maatregel vergoeding extra kosten a.g.v. corona te verlengen tot 1 januari 2022 en daarbij te komen tot een meer limitatieve lijst.
2. De maatwerkregeling compensatie doorlopende kosten a.g.v. corona en de hardheidsclausule in aangepaste vorm te verlengen tot 1 januari 2022.
3. De maatwerkregeling voor zorgaanbieders die dagbesteding leveren in aangepaste vorm te verlengen tot 1 januari 2022.

Ik zal hierna achtereenvolgens ingaan op de bovenstaande onderdelen. Voor een nadere toelichting bij deze maatregelen die zien op de maatwerkregelingen, de rol van zorgkantoren hierbij en de inrichting van uw toezicht hierop, wil ik u vragen de bijlage bij deze brief als uitgangspunt te gebruiken. Ik wil u verzoeken op basis van het onderstaande en de bijlage verdere invulling te geven middels een (of

SG

Financieel-Economische
Zaken
Beleidsvoering en advies

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 5.1.2e
F 070 5.1.2e

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e
(senior) beleidsmedewerker

M +31(0) 5.1.2e
5.1.2e minvws.nl

Bijlage(n)

1

Kenmerk

214244-FEZ

Uw brief

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

meerdere) beleidsregel(s) en en deze volgens uw gebruikelijke procedure te consulteren bij de betreffende branches.

SG
Financieel-Economische
Zaken
Beleidsstoetsing en advies

Ad 1. Vergoeding extra kosten a.g.v. corona

In de thans vigerende Beleidsregel SARS-CoV-2 virus - BR/REG-20158c is onder meer vastgelegd welke extra kosten voor Wlz-zorg in natura als gevolg van corona die vanaf 1 maart 2020 zijn gemaakt in aanmerking komen voor vergoeding. Die vergoeding betreft extra kosten van zorgaanbieders die zij voor overeengekomen en wel gerealiseerde Wlz-zorg hebben moeten maken. Het gaat hierbij om personele en materiële kosten die het directe gevolg zijn van de uitbraak van het coronavirus en strikt noodzakelijk zijn om de zorg aan Wlz-cliënten veilig en verantwoord te kunnen leveren en die –vanzelfsprekend- niet al op andere wijze zijn gecompenseerd. Zo is het bijvoorbeeld in beginsel niet de bedoeling om onderhoud of vernieuwing van de inventaris of vastgoed op grond van deze regeling te vergoeden. De extra kosten als gevolg van corona kunnen, als het zorgkantoor akkoord is met de aanvraag voor de vergoeding van de extra kosten (en derhalve ook met de doelmatige aanwending van de extra kosten), via de nacalculatie rechtmatig worden opgenomen in het sluittarief van de betreffende instelling. Binnen dit kader worden in uw beleidsregel voorbeelden genoemd van aantoonbare kostenposten die wel en die niet voor vergoeding in aanmerking komen.

Sinds de publicatie van deze beleidsregel is veel kennis en ervaring opgedaan met het coronavirus en de noodzakelijke extra kosten voor zorgaanbieders die hieruit voort kunnen vloeien. Daarom wil ik u vragen om deze maatregel uit te werken in een meer limitatieve lijst van extra kosten als gevolg van corona die voor vergoeding in aanmerking komen en/of onder welke voorwaarden en/of omstandigheden. Het is echter niet de bedoeling tot een *volledig* limitatieve lijst te komen. Ik hecht eraan dat er ruimte blijft bestaan voor zorgkantoren en zorgaanbieders voor onvoorziene en/of uitzonderlijke situaties tot passende afspraken te komen, binnen het kader van wat noodzakelijk is om zorg gedurende de coronacrisis veilig en verantwoord te kunnen leveren.

Ik wil u vragen deze maatregel, met inachtneming van de uitgangspunten uit de voornoemde brief van 16 april 2020, te verlengen tot in ieder geval 1 januari 2022.

Ad 2. Maatwerkregeling vergoeding doorlopende kosten inclusief hardheidsclausule

Tot 1 januari 2021 bestaat de maatwerkregeling voor vergoeding van doorlopende kosten, welke is opgenomen in de thans vigerende Beleidsregel SARS-CoV-2 virus: fase 3 – BR/REG-20160a. De vergoeding betreft de doorlopende kosten van zorgaanbieders die ze moeten maken voor overeengekomen productie die zij ondanks het coronavirus wel realiseren. Voor de goede orde benadruk ik hierbij dat het alleen gaat om een aanbiedersspecifieke compensatie van de doorlopende kosten en niet van de volledige gederfde omzet. Deze maatwerkregeling geldt voor zorgaanbieders waarbij sprake is van cliënten met een corona-besmetting en bevat tevens een hardheidsclausule voor zorgaanbieders die substantieel financieel nadeel ondervinden door een corona-uitbraak in zeer nabije omgeving of de na-ijl effecten van een eerdere besmetting en waarvoor het noodzakelijk is dat zij gecompenseerd worden voor doorlopende kosten.

Ik verzoek u om deze maatwerkregeling te verlengen en voor zover van toepassing aan te passen tot 1 januari 2022. Ik wil u hierbij verzoeken de termijn waarvoor de maatwerkregeling wordt toegekend of verlengd aan te passen van één maand naar de duur van twee maanden. Dit draagt bij aan de uitvoerbaarheid van de regeling, voor zowel zorgkantoren als zorgaanbieders. De termijnen voor de hardheidsclausule worden niet aangepast.

SG
Financieel-Economische
Zaken
Beleidsvoering en advies

Daarnaast verzoek ik u te expliciteren dat voor de uitzonderlijke situatie dat er sprake is van een uitzonderlijk hoog ziekteverzuim vanwege corona, maar geen toegang bestaat tot bovengenoemde maatwerkregeling en/of geen beroep kan worden gedaan op een vergoeding van extra (personele) kosten als gevolg van corona, zorgaanbieders in aanmerking kunnen komen voor de hardheidsclausule (inclusief de hiervoor geldende voorwaarden). Hoewel de huidige beleidsregel hier ruimte toe biedt, wil ik u vragen dit voorbeeld in de beleidsregel voor 2021 op te nemen onder de hardheidsclausule.

De uitgangspunten en voorwaarden bij deze maatregelen, zoals in voornoemde brieven van 22 juli 2020 en 16 april 2020 zijn opgenomen, wijzigen niet. Daar waar u mogelijkheden ziet om de efficiënte uitvoering van de maatregel te verbeteren, met behoud van de hierboven genoemde uitgangspunten, wil ik u vragen deze te betrekken bij de verlenging.

Ad 3. Maatwerkregeling dagbesteding

Bij het schrijven van onderhavige brief is voor de dagbesteding een maatwerkregeling van kracht, zoals beschreven staat in voornoemde brief van 22 juli 2020. De huidige maatwerkregeling loopt op 1 januari 2021 af. Hoewel het overgrote deel van de dagbesteding weer is opgestart, zal het niet mogelijk zijn om de dagbesteding weer volledig opgestart te hebben per 1 januari 2021. Er blijft een doelgroep, vaak kwetsbare cliënten, voor wie het nog niet mogelijk blijkt om de dagbesteding met inachtneming van de RIVM-richtlijnen weer volledig te hervatten. Om die reden wil ik u vragen deze maatwerkregeling te verlengen tot 1 januari 2022 met behoud van de bestuursverklaring.

Hierbij wil ik u wel verzoeken om de invulling van de bestuursverklaring voor dagbesteding te vereenvoudigen. In de vigerende beleidsregel is opgenomen dat de bestuurder zich committeert aan het ontwerpen van beleid om uiterlijk 1 januari 2021 te komen tot volwaardige dagbesteding voor alle doelgroepen. De ontwikkeling van het coronavirus laat zich echter niet voorspellen. Daarom wil ik u vragen geen einddatum te vereisen in de bestuursverklaring, maar in plaats daarvan een intentieverklaring om zo spoedig mogelijk te komen tot volwaardige dagbesteding voor alle cliënten. Ook het vereiste dat de zorgaanbieder dient te specificeren voor welk percentage cliënten de dagbesteding niet volwaardig en daardoor op alternatieve wijze wordt geleverd, kan komen te vervallen. Teneinde de administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken kunnen aanpassingen in het zorgplan als het gevolg hiervan binnen de reguliere cyclus plaatsvinden.

Deze regeling stimuleert zorgvernieuwing en innovatie omdat de dagbesteding die in alternatieve vorm maar wel volwaardig wordt ingevuld, door gedeclareerd kan worden. Ik ben in gesprek met VGN over het verzamelen van goede voorbeelden om zo te bevorderen dat zorgaanbieders van elkaars innovaties kunnen leren.

Daarnaast is een nieuwe situatie ontstaan, doordat in de (bestuurdersversie van de) Routekaart coronamaatregelen (zie bijlage bij TK 2019/2020, 25295, nr. 656¹) is aangegeven dat bij risiconiveaus 3 en 4 de omstandigheden ertoe kunnen leiden dat de directeuren Publieke Gezondheid (DPG-en) van de Veiligheidsregio's adviezen geven die ook de dagbesteding kunnen raken. Dit kan ertoe leiden dat er geen of minder dagbesteding wordt geleverd en/of dat er dagbesteding wordt geleverd in een alternatieve vorm die niet volledig voldoet aan de door u vastgestelde (voorwaarden bij de) prestatiebeschrijvingen. Op grond van de vigerende beleidsregel kan de zorgaanbieder reeds in 2020 met behulp van een bestuursverklaring de maatwerkregeling benutten indien maatregelen naar aanleiding van de voornoemde Routekaart leiden tot afschaling van de dagbesteding en/of dagbesteding met alternatieve invulling. De maatwerkregeling compenseert de zorgaanbieder voor de duur van deze maatregel op advies van de DPG (doch uiterlijk tot 1 januari 2022). Afhankelijk van de situatie kan dit de compensatie van doorlopende kosten betreffen of het declareren van volwaardige dagbesteding met een alternatieve invulling. Ik verzoek u om in de beleidsregel voor 2021 deze situatie expliciet op te nemen en de voorwaarde van een bestuursverklaring voor deze specifieke situatie te laten vervallen. De rol van het zorgkantoor houdt hierbij in ieder geval in dat zij toetst of de getroffen maatregel door de zorgaanbieder naar aanleiding van advies van de DPG leidt tot omzetzijden bij de betreffende dagbestedingslocatie.

SG
Financieel-Economische
Zaken
Beleidsstoetsing en advies

Voorts kan een corona-besmetting van een cliënt op de woonlocatie ertoe leiden dat er minder of geen dagbesteding wordt geleverd op een externe dagbestedingslocatie. Ook in deze situaties dient het mogelijk te zijn om een beroep te kunnen doen op de maatwerkregeling. Ik verzoek u om dit in de beleidsregel voor 2021 expliciet op te nemen. Het zorgkantoor dient in deze situaties in ieder geval te verifiëren of er sprake is van een besmetting op de betreffende woonlocatie. Gezien de maatwerkregeling vergoeding doorlopende kosten (zie hiervoor ad 2) mag worden verondersteld dat dit bij het betreffende zorgkantoor bekend is. De maatwerkregeling dient in deze situatie om de extramurale dagbestedingslocatie te compenseren voor vraagtuitval als gevolg van een besmetting op de woonlocatie. Een bestuursverklaring is in deze situatie geen vereiste.

Ik wil u vragen bovenstaande uit te werken in een maatwerkregeling dagbesteding voor de periode tot 1 januari 2022. Daar waar u mogelijkheden ziet om de efficiënte uitvoering van de maatregel te verbeteren, met behoud van de hierboven genoemde uitgangspunten, wil ik u vragen deze te betrekken bij de verlenging.

Tot slot

Met bovenstaande maatregelen geven wij een passend vervolg aan de financiële maatregelen binnen de Wlz die eerder dit jaar gegeven de uitzonderlijke en urgente situatie onder stoom en kokend water tot stand zijn gekomen. Door de maatregelen in beginsel voor heel 2021 te verlengen en aan te passen aan de huidige situatie bieden wij de zorgaanbieders ook perspectief. Gegeven het tempo waarin ontwikkelingen zich kunnen voltrekken, wil ik u verzoeken om in de beleidsregels de mogelijkheid op te nemen om de maatregelen te actualiseren als omstandigheden daar om vragen.

¹ De routekaart is op 4 november 2020 aangepast, zie <https://www.rijksverheid.nl/documenten/publicaties/2020/10/13/risiconiveaus-en-maatregelen-covid-19>

SG
Financieel-Economische
Zaken
Beleidsvoering en advies

Vanzelfsprekend blijf ik graag met u in gesprek over de uitwerking van bovenstaand beleid. Net als ik eerder heb aangegeven in mijn voornoemde brief van 16 april 2020 vind ik het belangrijk dat u gelijktijdig met het uitwerken van dit beleid voor 2021 ook afspraken met de relevante veldpartijen maakt over de verantwoording en de wijze waarop ook voor 2021 hieraan op pragmatische wijze invulling kan worden gegeven en de daarmee samenhangende rechtmatigheid.

Voor de volledigheid verwijs ik nog naar het onderdeel zoals dit is opgenomen onder het kopje 'Rechtmatigheid' in de voornoemde brief van 16 april 2020: het aldaar aangegevene met betrekking tot het Fonds langdurige zorg heeft ook gelding voor het jaar 2021.

Ik wil u en uw medewerkers graag bedanken voor de samenwerking bij de totstandkoming van de regelingen dit jaar waarmee is bijgedragen aan het beperken van de financiële onzekerheid bij zorgaanbieders in de Wlz. Mocht de ontwikkeling van het virus leiden tot een situatie dat de inhoud of de uitvoering van de regelingen niet meer passend zijn, dan ga ik hier met u en de andere betrokken partijen over in gesprek.

Zoveel mogelijk in lijn met voorgaande maatregelen voor Wlz-zorg in natura, werken we momenteel ook mogelijkheden uit voor zorgverleners die werken vanuit het Wlz-pgb. Hierover zal nog separaat met u worden afgestemd. Voorts blijf ik graag met u in gesprek over de toepassing van bovenstaande maatregelen.

Hoogachtend,

de directeur-generaal Langdurige Zorg,

drs. Ernst B.K. van Koesveld